

PROGRAM RADA FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE ZA 2018. GODINU

Sarajevo, oktobra/listopada 2017. godine

SADRŽAJ

1.	UVOD	3
2.	OPĆI PREGLED STANJA NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH.....	5
3.	KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2017. GODINI U OBLASTI TRŽIŠTA RADA I ZAPOSŁJAVANJA	8
4.	SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA	11
4.1.	SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA.....	11
5.	SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, OSPOSOBLJAVANJE I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM	12
6.	AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA.....	13
6.1.	PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I PRIPREME ZA RAD	14
6.2.	PROFESIONALNA ORIJENTACIJA (PROFESIONALNO INFORMIRANJE, OBUKE ZA AKTIVNO TRAŽENJE POSLA I DR.)	15
6.3.	ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA	16
6.3.1.	PROJEKAT ZAPOSŁJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YEP)	16
6.3.2.	PROJEKAT PODRŠKE ZAPOSŁJAVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI.....	16
6.3.3.	FINANSIRANJE PROJEKATA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA	17
7.	ANALIZA TRŽIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH	18
8.	MONITORING I EVALUACIJA	18
9.	SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA.....	19
10.	JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE	19
11.	JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS)	20
12.	INFORMIRANJE	21

1. UVOD

Federalni zavod za zapošljavanje osnovan je u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08) radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada.

U skladu s pomenutim zakonom, Federalni zavod za zapošljavanje je, između ostalog, nadležan da:

- a) predlaže i prati mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;
- b) osigurava i prati provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije BiH i o tome obavještava nadležna tijela Federacije BiH;
- c) upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti;
- d) koordinira, usklađuje i prati rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH;
- e) pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
- f) objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju BiH i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
- g) prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju BiH;
- h) odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog kantonalne službe za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o zapošljavanju stranaca („Službene novine Federacije BiH“, broj 8/99);
- i) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda za zapošljavanje i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike.

Programom rada za 2018. godinu Federalni zavod za zapošljavanje projicira aktivnosti i ciljeve koje će realizirati u skladu sa Zakonom, samostalno ili u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, domaćim institucijama i nevladinim organizacijama, te međunarodnim organizacijama i projektima.

Utvrdene aktivnosti će se provoditi radi poboljšanja zapošljivosti nezaposlenih osoba, poticanja potražnje za radnom snagom, promicanja formalizacije neformalne zaposlenosti, jačanje partnerstva na tržištu rada, ublažavanja negativnih ekonomskih kretanja i uticaja na tržište rada, promicanja ostvarivanja i održavanja više stope zaposlenosti.

Programskim aktivnostima, u skladu sa raspoloživim kapacitetima, Federalni zavod za zapošljavanje će participirati u realizaciji ciljeva iz Reformske agende za Bosnu i Hercegovinu za period 2015-2018 i Strategije jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH.

U skladu sa politikom kvaliteta, definirana je misija Federalnog zavoda za zapošljavanje:

1. Provoditi utvrđenu politiku i mjere radi povećanja efikasnosti tržišta rada
2. Obezbijediti odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama
3. Kreirati i realizirati programe i mjere aktivne politike zapošljavanja
4. Informirati sve zainteresirane o stanju u oblasti zapošljavanja.

Vizija Federalnog zavoda za zapošljavanje je da svojim programima i mjerama aktivne politike zapošljavanja dostigne prihvatljivu stopu zaposlenosti i da obezbijedi odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama.

U skladu sa zakonskim nadležnostima, strateškim dokumentima, misijom i vizijom, zadaci Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2018. godinu, jesu prije svega: obezbijediti odgovarajuću materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenim osobama, pripremiti i realizirati odgovarajuće programe i mjere aktivne politike zapošljavanja, provoditi utvrđenu politiku i strateške smjernice u oblasti zapošljavanja u Federaciji BiH radi povećanja efikasnosti tržišta rada, s posebnim naglaskom na bržoj integraciji nezaposlenih osoba na tržište rada.

Kao i u prethodnom periodu sve aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje u okviru realizacije aktivne politike zapošljavanja usmjerit će se na poticanje potražnje za radnom snagom i pružanje podrške nezaposlenim osobama kroz poboljšanje njihove zapošljivosti (unapređenje znanja i vještina te brža integracija na tržište rada), poticanje njihovog samozapošljavanja, kao i na pružanje odgovarajućih informacija za nezaposlene osobe i poslodavce. Značajan dio aktivnosti će se fokusirati na stvaranje uspješnu saradnje sa različitim akterima na tržištu rada.

Privredno okruženje koje je u stalnoj promjeni, tehnološke inovacije, ekonomski pritisci, nove vrste poslova, uvođenje principa fleksigurnosti, demografske promjene, te sveukupni globalizacijski procesi zahtjevaju adekvatan odgovor i od javnih službi za zapošljavanje.

Stoga funkcionisanje Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje ne može biti izolirano, te će se razvijati mreža sinergijskog djelovanja, multidisciplinarna interakcija i partnerstvo sa svim sudionicima koji mogu doprinijeti poboljšanju stanja i regulisanju ponude i potražnje na tržištu rada.

U skladu s naprijed navedenim u 2018. godini Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti prilagođavati svoje usluge korisnicima s obzirom na izazove u privredi, brze promjene na tržišta rada, raspoloživost (ne)kvalificirane radne snage i potrebu usklađivanja kompetencija nezaposlenih s potrebama tržišta rada

U skladu s Akcijskim planom za provedbu strategije za borbu protiv korupcije 2016-2019 Federacije Bosne i Hercegovine te Operativnim plan za borbu protiv korupcije Federalni zavod za zapošljavanje će djelovanja i aktivnosti usmjeriti na ostavljivanje ciljeva iz predmetnih dokumenata.

Izrazi u ovom dokumentu koji su napisani u jednom gramatičkom rodu odnose se podjednako na muški i ženski rod.

2. OPĆI PREGLED STANJA NA TRŽIŠTU RADA U FEDERACIJI BIH

Rast industrijske proizvodnje, rast bruto društvenog proizvoda, povećanje izvoza i stranih ulaganja u prvoj polovini 2017. godine pozitivno su uticali na stanje na tržištu rada što se ogleda u podacima o povećanju zaposlenosti i smanjenju nezaposlenosti.

Broj zaposlenih u junu 2017. godine (469.624), prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, povećan je za 8.787 osoba ili 1,9% u odnosu na isti mjesec 2016. godine (460.837), a u odnosu na prosjek 2016. godine (457.974), povećan je za 11.650 osoba tj. 2,5%.

Broj nezaposlenih osoba na evidencijama kantonalnih službi za zapošljavanje se nastavio kontinuirano smanjivati. Tako je u junu 2017. godine broj nezaposlenih osoba (354.626) smanjen za 18.922 osobe ili 5% u odnosu na isti mjesec 2016. godine (373.548) a u odnosu na prosjek iz 2016. godine (377.854) broj nezaposlenih je smanjen za 23.228 osoba ili 6,1%.

Stopa zaposlenosti u Federaciji Bosne i Hercegovini po definiciji Međunarodne organizacije rada (MOR), a prema rezultatima Ankete o radnoj snazi za 2017. godinu, iznosila je 32,2%, što je povećanje za 1,7% u odnosu na 2016. godinu, dok je stopa nezaposlenosti iznosila 20%, što je smanjenje za čak 5,7% u odnosu na prethodnu godinu.¹ Također, prema istom dokumentu, stopa nezaposlenosti mladih u 2017. godini je iznosila 45,2% i manja je za 9,9% u odnosu na 2016. godinu, a stopa nezaposlenosti žena u 2017. godini je iznosila 21,5% i manja je za 8,6% u odnosu na 2016. godinu.²

U odnosu na 2016. godinu u prvih šest mjeseci 2017. godine zaposleno je 49.800 osoba s evidencije službi za zapošljavanje što je povećanje za 1.724. Također, u prvih šest mjeseci 2017. godine u odnosu na isti period 2016. godine za oko 12.000 je manje onih koji prvi put traže zaposlenje, odnosno koji nisu imali radni odnos.

Prema podacima Agencije za statistiku BiH, realni rast BDP u prvom tromjesečju 2017. godine, u odnosu na isto tromjesečje prethodne godine, iznosio je 2,7%.³

Prema izvještaju Svjetske banke *Lakoća poslovanja u Bosni i Hercegovini za 2017. godinu (Doing business 2017)*, Bosna i Hercegovina je na 81. mjestu i zabilježila je određena poboljšanja u lakoći početka poslovanja (pokretanja biznisa) i poreskoj politici, međutim još uvijek znatno zaostaje u odnosu na prosjek država članica Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OECD)⁴.

¹ Prema uputama Međunarodne organizacije rada (MOR), standardna međunarodna definicija nezaposlenosti obuhvaća sve osobe starije od dobne granice određene za mjerenje ekonomski aktivnog stanovništva, koje su (1.) tokom referentnog perioda bile bez posla, (2.) tokom tog perioda bile u svakom trenutku na raspolaganju za posao, te (3.) tražile posao (poduzimale određene korake radi pronalaženja posla). Dakle, kriteriji na kojima se zasniva standardna definicija nezaposlenosti odnose se samo na aktivnost pojedinca tokom referentnog perioda. Sva tri kriterija moraju biti zadovoljena istovremeno.

² <http://fzs.ba/wp-content/uploads/2017/07/21.1.pdf>

³ http://www.bhas.ba/saopštenja/2017/bdp_q1%202017_hr.pdf

⁴ Objavljeni podaci predstavljaju ocjene poslovnih propisa i njihove primjene, a odnose se na osnivanje preduzeća, pribavljanje građevinskih dozvola, priključenje električne energije, registraciju imovine, mogućnost kreditiranja, zaštitu investitora, poresku politiku, međunarodnu trgovinu, regulaciju tržišta rada, izvršenje ugovora i rješavanje nesolventnosti.

<http://fzzpr.gov.ba/bs/pubs/28/6/doing-business-lakoca-poslovanja>

Ekonomске aktivnosti neminovno utiču i na oblast zapošljavanja i trendove na tržištu rada. Tako je prema podacima Vanjskotrgovinske komore Bosne i Hercegovine u prvom kvartalu 2017. godine, Bosna i Hercegovina ostvarila izvoz u vrijednosti od 2.559.159.000 KM, što predstavlja povećanje od 14,35% u odnosu na isti period prethodne godine. Uvoz u BiH u prvom kvartalu 2017. godine iznosio je 4.058.711.000 KM, što je više za 17,74% u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupan obim vanjskotrgovinske razmjene je povećan za 16,41% i njegova vrijednost iznosi 6.617.870.000 KM.

Također, prema podacima Agencije za promociju stranih ulaganja, u prvom kvartalu 2017. godine evidentan je rast direktnih stranih ulaganja u odnosu na isti period iz 2016. godine za 28,7%. Najviše stranih ulaganja je ostvareno u sektoru trgovine, bankarskom sektoru, te proizvodnji i sektoru telekomunikacija. Pored ostalih faktora, naprijed navedeno sigurno je uticalo na unapređenje stanja u oblasti zapošljavanja.

I pored evidentnih poboljšanja, potražnja za radnom snagom bi u narednom periodu trebala biti još veća. Svoje aktivnosti na poticanju potražnje za radnom snagom ali i na poboljšanju strukture tj. zapošljivosti nezaposlenih osoba javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH će realizirati u okviru širokog spektra mjera aktivne politike zapošljavanja. Iako je broj nezaposlenih osoba još uvijek velik, u pojedinim djelatnostima poslodavci se suočavaju sa poteškoćama u pronalaženju radnika sa adekvatnim znanjima i vještinama. Nepodudarnost ponude i potražnje na tržištu rada s aspekta zanimanja, nivoa obrazovanja i regionalnog područja, ukazuje na znakovitu strukturnu nezaposlenost.

Strukturu nezaposlenih osoba u Bosni i Hercegovini već duži niz godina karakterišu sljedeći pokazatelji:

- žena je više među nezaposlenim, a manje među zaposlenim osobama,
- 29,5% nezaposlenih su nestručne osobe, tj. osobe bez kvalifikacija,
- 28% nezaposlenih su mladi dobi do 30 godina,
- prosječan period nezaposlenosti je duži od pet godina.

Još uvijek je prisutno visoko učešće zaposlenosti u neformalnoj ekonomiji.

Anketa o radnoj snazi kao i evidencije javnih službi za zapošljavanje ukazuju na podatak da je u radno sposobnom stanovništvu i radnoj snazi, samim tim i među nezaposlenim osobama, još uvijek evidentno učešće velikog broja osoba bez ikakvih kvalifikacija, koje realno imaju male šanse za zaposlenjem.

Podatak o visokom procentu neaktivnog stanovništva također je zabrinjavajući, kao i niska produktivnost, te iseljavanje stanovništva u inostranstvo

Obrazovni sistem zahtijeva korjenitu reformu, naročito srednje stručno obrazovanje koje još uvijek nije efikasno povezano sa poslovnim sektorom i koje karakteriše neadekvatna praktična nastava i nedostatak primjene novih tehnologija, što bivšim učenicima kasnije otežava integraciju na tržištu rada.

Paralelno s višegodišnjim povećanjem broja visokoškolskih ustanova u posljednje vrijeme smanjen je broj studenata upisanih na fakultete.

Radi ukupnog poboljšanja stanja na tržištu rada, potrebno je ubrzati reformske procese vezane za olakšavanje poslovanja, razvoj privrede, poduzetništva i obrazovnih institucija. S obzirom na povećanje broja zaposlenih, opravdano je očekivati da se prihoditi po osnovu doprinosa u manjem omjeru povećaju, međutim, nedovršeni ili novi stečajni postupci kao i prestrukturiranje privrednih društava,

povećana fluktuacija i promjena statusa radne snage, uticat će na aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje u 2018. godini. Broj korisnika novčane naknade po prestanku radnog odnosa u 2017. godini je bio veći u odnosu na 2016. godinu.

Također, veoma je važno napomenuti da bi se smanjenjem doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti sa 2% na 1%, kako je to predviđeno Nacrtom zakona o doprinosima, smanjio prihod Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje za 50% i na taj način destabilizirao rad ovih ustanova, te zasigurno vrlo negativno uticalo na razvojnu funkciju a time i dalju realizaciju mjera aktivne politike zapošljavanja.

Iako je situacija u 2017. godini bolja, još uvijek sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja su na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje nisu dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova. S obzirom na to da je Federalni zavod za zapošljavanje, u skladu sa Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, u obezbjeđuje finansijska sredstva u ovu svrhu, ista će se usmjeriti onim kantonalnim službama za zapošljavanje kojima je potrebno radi obezbjeđenja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba (novčana naknada, zdravstveno osiguranje i penzijsko i invalidsko osiguranje). Formalizacija neformalne zaposlenosti i borba protiv „rada na crno“ treba biti kontinuirana aktivnost jer je riječ o objektivnom problemu, koji, pored nelojalne konkurencije među poslodavcima i nepoštivanja finansijske discipline, utiče i na sagledavanje ukupnog broja radnih mjesta i evidencione stope nezaposlenosti, ali i na prikupljanje poreza i doprinosa.

Za uspješno provođenje mjera aktivne politike i programa zapošljavanja i veći obuhvat nezaposlenih osoba potrebno je partnerstvo i sinergijsko djelovanje svih nivoa i sektora u oblasti zapošljavanja, privrede i obrazovanja, kao i znatna finansijska sredstva. Aktivnosti na realizaciji programskih zadataka, temeljenih na stručnoj analizi kretanja na tržištu rada i rezultatima monitoringa, ostvarivat će se u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje i drugim partnerima na zakonitom, nediskriminirajućem, stručnom, socijalno i rodno osjetljivom i efektivnom provođenju politike zapošljavanja.

U kontekstu unapređenja kvaliteta ponude radne snage, dugoročno je moguće postići napredak kontinuiranim unapređenjem obrazovnog sistema, koji treba da bude bolje usklađen sa potrebama tržišta rada, uz redovno praćenje potreba poslodavaca za kompetencijama radne snage, i, kratkoročno, sufinansiranjem zapošljavanja i brзом pripremom za rad, obukom, stručnim osposobljavanjem i usavršavanjem nezaposlenih osoba za konkretna znanja i radna mjesta, što bi dovelo do toga da radna snaga bude aktivnija i konkurentnija.

3. KRATKI PREGLED AKTIVNOSTI FEDERALNOG ZAVODA ZA ZAPOSŁJAVANJE U 2017. GODINI U OBLASTI TRŹIŠTA RADA I ZAPOSŁJAVANJA

Federalni zavod za zapošljavanje je u 2017. godini uključen u aktivnosti u vezi sa izradom Strategije zapošljavanja BiH 2017-2020 koje je pokrenulo Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine, kao i Strategije zapošljavanja Federacije BiH 2017-2020 i novog Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja, a koje su pokrenute od Federalnog ministarstva rada i socijalne politike.

Također, u 2017. godini Federalni zavod za zapošljavanje realizirao je mjere aktivne politike zapošljavanja iz vlastitih sredstava čija je implementacija započela u ranijem periodu, ali i nove mjere koje su se odnosile na poticanje zapošljavanja kod poslodavaca, poticanje samozapošljavanja, te pripremu za rad kroz obuku nezaposlenih osoba u skladu sa potrebama poslodavaca i ukupnim kretanjima na tržištu rada.

U skladu s Uredbom o poticanju zapošljavanja koju je usvojila Vlada Federacije BiH, Federalni zavod za zapošljavanje, zajedno s drugim institucijama, učestvuje u realizaciji mjera iz Uredbe koje se odnose na poticanje zapošljavanja mladih i samozapošljavanje, kojom je obuhvaćeno 3.939 osoba.

Dovršene su preostale aktivnosti u vezi s realizacijom programā sufinansiranja zapošljavanja i samozapošljavanja iz 2015. godine.

Programom sufinansiranja samozapošljavanja i zapošljavanja u oblasti poljoprivrede 2015, koji se realizira uz finansijsku podršku Federalnog ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, i čija realizacija traje tri godine, data je podrška za samozapošljavanje i zapošljavanje 520 osoba.

Program sufinansiranja zapošljavanja 2016 sadržava tri mjere i to: Prilika za sve 2016 (za sve kategorije nezaposlenih osoba), Vaučer za posao 2016 (za teže zapošljive kategorije nezaposlenih osoba) i Periodično/Sezonsko zapošljavanje 2016, kojima su obuhvaćene 4.454 osobe i bit će završen do kraja 2017. godine

Programom pripreme za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje 2016 obuhvaćeno je 410 osoba, od kojih je 280 dobilo zaposlenje na period od najmanje šest mjeseci.

Programom zapošljavanja Roma u 2016. godini omogućeno je zapošljavanje i samozapošljavanje 96 nezaposlenih Roma.

Programi čija je realizacija započeta 2017. godine imali su obilježje posebne rodne i socijalne osjetljivosti, s obzirom na to da su bili fokusirani na mlade, žene i teže zapošljive kategorije nezaposlenih osoba, s ciljem jačanja njihove konkurentnosti na tržištu rada te brže integracije na tržištu rada i sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti.

Program sufinansiranja zapošljavanja 2017 sadržava četiri mjere i to: Prvo radno iskustvo 2017 (za mlade nezaposlene osobe), Vaučer za posao 2017 (za teže zapošljive kategorije nezaposlenih osoba), Periodično zapošljavanje 2017 i Javni radovi 2017, kojima je zaključno s trećim kvartalom obuhvaćeno 4.200 osoba. Javni poziv je objavljivan u tri navrata radi ostvarivanja kontinuiteta i mogućnosti apliciranja poslodavaca tokom cijele godine. Zaključivanje ugovora o sufinansiranju zapošljavanja po ovom programu je još uvijek u toku, te će broj obuhvaćenih nezaposlenih osoba biti još veći.

Programom Start up 2017, čija je realizacija u toku, zaključno s trećim kvartalom, pružena je podrška za pokretanje/registraciju samostalne djelatnosti/privrednog društva kroz samozapošljavanje i zapošljavanje za 410 osoba. Javni poziv je objavljivao u dva navrata radio ostvarivanja kontinuiteta i mogućnosti apliciranja nezaposlenih osoba tokom cijele godine. Zaključivanje ugovora o sufinansiranju zapošljavanja po ovom programu je još uvijek u toku, te će i broj obuhvaćenih nezaposlenih osoba biti još veći.

Programom pripreme za rad – Obukom do zaposlenja 2017, zaključno s trećim kvartalom obuhvaćeno je oko 430 osoba, od kojih će oko 350 dobiti zaposlenje na period od najmanje šest mjeseci.

Programom zapošljavanja Roma u 2017. godini će se omogućiti zapošljavanje i samozapošljavanje oko 70 nezaposlenih Roma.

Federalni zavod za zapošljavanje je u saradnji sa kantonalnim ministarstvima koji su obezbijedili dio finansijskih sredstava, uz koordinaciju Federalnog ministarstva za pitanja boraca i invalida odbrambeno-oslobodilačkog rata i krovnim udruženjima porodica poginulih branitelja, te službama za zapošljavanje Srednjobosanskog, Tuzlanskog, Hercegovačko-neretvanskog i Zeničko-dobojskog kantona u 2017. godini započeo realizaciju programā sufinansiranja zapošljavanja djece šehida i poginulih boraca kojima je planirano zaposliti do 200 osoba, baziranih na udruživanju finansijskih sredstava zajedničkom djelovanju.

Također, u saradnji sa Vanjskotrgovinskom komorom BiH i projektom FARMA II, koji provodi Američka agencija za međunarodni razvoj (USAID) i koji podržava održiv ekonomski rast i zapošljavanje u Bosni i Hercegovini, realizirana je projektna aktivnosti pod nazivom „Škola za poduzetnike u poljoprivrednoj proizvodnji“ za 80 osoba.

Nastavljena je dobra saradnja i partnerstvo s Projektom zapošljavanja mladih u BiH (YEP), koji finansira Švicarska agencija za razvoj i saradnju. Realizacijom tog projekta otvoren je niz klubova za traženje posla u Federaciji BiH, koji su prioritetno fokusirani na mlade nezaposlene osobe dobi do 30 godina, ali i na druge kategorije nezaposlenih osoba, koje u klubu mogu steći znanja i vještine aktivnog traženja posla, pisanja biografije, popratnog pisma, pravilnog predstavljanja poslodavcima, odgovarajućeg ponašanja na intervjuu za posao i dobiti informacije o stanju na tržištu rada. U sklopu YEP-a u Službi za zapošljavanje Kantona Sarajevo, Tuzlanskog, Hercegovačko-neretvanskog, Bosansko-podrinjskog kantona i Zapadnohercegovačkog kantona započeto je sa uvođenjem i primjenom savremenih metoda savjetodavnog rada, posredovanja u zapošljavanju i mjerenja učinka.

Kada je u pitanju oragnizovanje sajмова zapošljavanja, u 2017. godini Federalni zavod za zapošljavanje je nastavio pružati podršku održavanju sajмова zapošljavanja u Tuzli, Vitezu i Tešnju, koje su organizirale kantonalne službe za zapošljavanje, a na kojima je učestvovao veliki broj poslodavaca sa iskazanim potrebama za zapošljavanje novih radnika, kao i velika posjećenost nezaposlenih osoba.

Federalni zavod za zapošljavanje aktivno učestvuje u brojnim aktivnostima koje se provode u okviru regionalnog projekta Platforma za zapošljavanje i socijalna pitanja (ESAP), a koji implementira Vijeće za regionalnu saradnju (RCC). U okviru projekta se provodi i priprema predstavnika javnih službi za zapošljavanje u Bosni

i Hercegovini za provođenje samoprocjene i procjene internih poslovnih procesa, kao i za eksternu procjenu identičnih procesa u zemljama tzv. Zapadnog Balkana.

Federalni zavod za zapošljavanje je u saradnji sa kantonalnim/županijskim službama za zapošljavanje te nadležnim statističkim institucijama, a uz stručnu podršku Evropske trening fondacije (ETF), pokrenuo aktivnosti unapređenja procesa analize i procjene razvoja tržišta rada sa posebnom fokusom na predviđanje potreba poslodavaca za radnom snagom. Pokrenute aktivnosti treba da približe javne službe za zapošljavanje u Bosni i Hercegovini utvrđenim smjernicama i standardu Evropske unije (EU), kad su navedene aktivnosti u pitanju.

U saradnji sa Agencijom za rad i zapošljavanje Bosne i Hercegovine, Federalni zavod za zapošljavanje je nastavio s učešćem u provođenju aktivnosti vezanih za organiziranje ferijalnog rada bosanskohercegovačkih studenata u Njemačkoj, kao i u provođenju aktivnosti u vezi sa realizacijom javnog poziva za zapošljavanje medicinskog kadra u Saveznoj Republici Njemačkoj kroz projekat Triple Win, te procesom posredovanja u zapošljavanju u Republici Sloveniji.

U Izvještaju o radu Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2017. godinu bit će prezentiran cjelovit pregled ostvarenih aktivnosti u toj godini.

4. SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Saglasno nadležnostima utvrđenim Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje, između ostalog, predlaže mjere za unapređenje socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, usklađuje i koordinira rad kantonalnih službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije BiH.

Znatan broj osoba prijavljenih na evidenciju nezaposlenih po prestanku radnog odnosa ostvaruje pravo na materijalnu i socijalnu sigurnosti, koja podrazumijeva novčanu naknadu i doprinose za zdravstveno i penzijsko osiguranje.

Postojeći način reguliranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba u Federaciji BiH, posebno imajući u vidu zakonske i druge odredbe koje se odnose na evidentiranje nezaposlenih osoba, predstavlja neefikasan, opterećujući i jedinstven primjer u oblasti zapošljavanja u Evropi. To otežava rad javnih službi za zapošljavanje ne samo finansijski već i operativno, jer ih onemogućava da kvalitetno obavljaju poslove aktivne politike zapošljavanja. Istovremeno, stvara se nerealna slika o nezaposlenosti, na što ukazuje veliki nesrazmjer između anketne i registrirane stope nezaposlenosti i upućuje na potrebu hitne izmjene propisa o evidencijama u oblasti zapošljavanja, kao i izmještanje administriranja i finansiranja zdravstvenog osiguranja nezaposlenih osoba iz javnih službi za zapošljavanje.

Nesporno je da javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH imaju obaveze po osnovu socijalne i materijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, što je u postojećim okolnostima skoro u potpunosti potisnulo i onemogućilo razvojnu funkciju tj. realizaciju aktivne politike zapošljavanja. Radi usklađivanja stavova o primjeni zakonskih i podzakonskih propisa, kao i jednoobraznog postupanja po predmetima u vezi sa materijalno-socijalnom sigurnosti nezaposlenih osoba na području Federacije BiH, nastaviti će se periodična savjetovanja radnika službi za zapošljavanje koji rade na tim poslovima.

4.1. SREDSTVA ZA OSTVARIVANJE MATERIJALNE I SOCIJALNE SIGURNOSTI I ZA REALIZACIJU PROGRAMA ZBRINJAVANJA NEZAPOSLENIH OSOBA

Zakonom o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba utvrđeno je da se sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje usmjeravaju za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba. Ukoliko se utvrdi da kantonalna služba za zapošljavanje nije u mogućnosti da iz vlastitih prihoda obezbijedi ta sredstva, Federalni zavod za zapošljavanje, po odobrenju resornog ministarstva, doznačava kantonalnoj službi za zapošljavanje utvrđeni iznos nedostajućih sredstava. Budući da se, na osnovu dosadašnjih pokazatelja, očekuje da sredstva ostvarena uplatom doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti koja će biti na raspolaganju kantonalnim službama za zapošljavanje neće biti dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova, Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu sa utvrđenim kriterijima i raspoloživim planiranim finansijskim sredstvima, a nakon odobrenja Federalnog

ministarstva rada i socijalne politike, izvršiti uplatu nedostajućih sredstava kantonalnim službama za zapošljavanje.

U skladu sa *Programom mjera za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba koje su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije poduzeća ostale ili ostaju bez posla* („Službene novine Federacije BiH“, broj 5/07) i Operativnim programom za realizaciju Programa mjera u planskoj godini, ova pozicija se uvećava za dodatnih 20% od ukupno planiranih prihoda po osnovu doprinosa za osiguranje za slučaj nezaposlenosti.

Na toj poziciji za 2018. godinu planirana su sredstva u iznosu od **13.000.000 KM**.

5. SREDSTVA ZA FOND ZA PROFESIONALNU REHABILITACIJU, OSPOSOBLJAVANJE I ZAPOSŁJAVANJE OSOBA SA INVALIDITETOM

U skladu sa Zakonom o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju osoba sa invaliditetom („Službene novine Federacije BiH“, broj 9/10) prihode Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba sa invaliditetom (koji provodi politiku razvoja i unapređivanja profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osoba sa invaliditetom, finansira i sufinansira programe razvoja privrednih društava za zapošljavanje osoba sa invaliditetom i zaštitnih radionica, vrši isplate novčanih nadoknada i stimulansa, vrši druge poslove, finansira i sufinansira programe za održavanje zaposlenosti osoba sa invaliditetom) između ostalog čine i sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje u iznosu od 10% od sredstava planiranih Finansijskim planom Federalnog zavoda za zapošljavanje za aktivnu politiku zapošljavanja u tekućoj godini.

U 2018. godini za tu namjenu planirana su sredstva u iznosu od **3.792.250 KM**.

6. AKTIVNA POLITIKA ZAPOSŁJAVANJA

Pored osiguranja sredstava za materijalnu i socijalnu sigurnost nezaposlenih osoba, ključne aktivnosti Federalnog zavoda za zapošljavanje su svakako i realizacija mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodi samostalno ili u pravilu u saradnji s kantonalnim službama za zapošljavanje, a koje prioritetno obuhvataju: sufinansiranje zapošljavanja nezaposlenih osoba, pripremu nezaposlenih osoba za zapošljavanje, te pružanje podrške osobama koje žele pokrenuti posao/registrovati djelatnost (obrt ili privredno društvo). U 2018. godini Federalni zavod za zapošljavanje kontinuirano nastavlja prilagođavati svoje usluge korisnicima s obzirom na izazove u privredi, brze promjene na tržišta rada, raspoloživost (ne)kvalificirane radne snage i potrebu usklađivanja kompetencija nezaposlenih s potrebama tržišta rada. Aktivna politika zapošljavanja podrazumijeva skup mjera za usklađivanje ponude i potražnje na tržištu rada. Mjere utvrđene ovim programom će se provoditi kroz različite oblike podrške, uz omogućavanje jednakog pristupa za sve na tržištu rada i promoviranje rodne ravnopravnosti. Namjera je da se navedenim mjerama omogući lakša i brža integracija nezaposlenih osoba na tržište rada, naročito onih u nepovoljnom položaju na tržištu rada, te da se pruži podrška poslodavcima kod kojih je potrebno osigurati adekvatnu radnu snagu. Mjerama fokusiranim na podsticanje zapošljavanja kod poslodavaca uticat će se na zadovoljenje potreba za radnicima određenog profila zanimanja u skladu sa dinamikom i poslovnim ciklusima. Također, mjere namijenjene nezaposlenim osobama bit će fokusirane na podizanje razine njihovih znanja i/ili vještina, povećanje stepena zapošljivosti, prekid dugotrajne nezaposlenosti, te kroz sufinansiranje pripreme za rad kroz obuku na radnom mjestu, stručno osposobljavanje i usavršavanje tj. sticanje praktičnih znanja i vještina povećavati njihove šanse za zaposlenjem. U okviru partnerstva sa domaćim i međunarodnim organizacijama i institucijama, Federalni zavod za zapošljavanje će, pored planiranih, provoditi i mjere koje odgovarajućim aktima i dokumentima utvrde Vijeće ministara BiH i Vlada Federacije BiH, a koje su usmjerene na poboljšanje uvjeta na tržištu rada i povećanje zaposlenosti u Federaciji BiH, posebno za teško zapošljive i ostale specifične kategorije nezaposlenih osoba.

Mjere iz ovog programa rada su prilagođene potrebama i zahtjevima tržišta rada i usklađene su sa okvirnim strateškim dokumentima u oblasti rada i zapošljavanja.⁵ U 2018. godini, u skladu s mogućnostima, Federalni zavod za zapošljavanje će pružiti podršku teže zapošljivim kategorijama nezaposlenih osoba, prije svega mladim osobama bez radnog iskustva, dugotrajno nezaposlenima, ženama i dr. Planirano je da mjerama aktivne politike zapošljavanja bude obuhvaćeno oko **14.000** nezaposlenih osoba. Radi efektivnog i efikasnog provođenja mjera aktivne politike zapošljavanja i kvalitetnog usaglašavanja ponude i potražnje na tržištu rada, a s obzirom na finansijske mogućnosti, eventualne grantove ili iskazanu zainteresiranost partnera i ciljnih grupa, pojedine mjere, programi i projekti, ali i broj nezaposlenih koji će biti obuhvaćen tim mjerama, iskazan u Programu, kao i druge aktivnosti, prema potrebi, usklađivat će se izmjenama i dopunama programā i/ili Finansijskog plana za 2018. godinu. Posebno će se voditi računa o različitostima i potrebama kantona te će se predviđena novčana sredstva, ovisno o iskazanom interesu poslodavaca i nezaposlenih osoba, moći uvećavati, preusmjeravati i pridruživati pojedinim programima, mjerama i projektima.

⁵ Strategija jačanja funkcije posredovanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, Strategija za prevenciju i borbu protiv nasilja u porodici 2013-2017. i dr.

Planirano je da javni pozivi za učešće u realizaciji programa budu otvoreni i produžavani sve do ugovaranja ukupno raspoloživih sredstava, radi mogućnosti kontinuiranog apliciranja poslodavaca u skladu sa njihovim potrebama, čime se povećava i mogućnost poticanja zapošljavanja nezaposlenih osoba tokom cijele planske godine. Planirani programi aktivne politike zapošljavanja bit će realizirani u skladu sa principima gender odgovornog budžetiranja. Također, navedeni programi će, svojim ciljevima i ciljnim grupama, biti u pravilu usklađeni sa utvrđenim parametrima i indikatorima Projekta podrške zapošljavanju koji je predmet Sporazuma između Bosne i Hercegovine i entiteta sa Svjetskom bankom tj. Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj, a kako bi se na osnovu izvršenja ciljeva mogla preuzimati finansijska sredstva.

6.1. PROGRAMI SUFINANSIRANJA ZAPOSŁJAVANJA, SAMOZAPOSŁJAVANJA I PRIPREME ZA RAD

Cilj:	Zaposłiti 14.000 osoba sa evidencije nezaposlenih u Federaciji BiH sa posebnom rodnom i socijalnom osjetljivošću radi jačanja njihove konkurentnosti i brže integracije na tržištu rada, sprečavanja dugotrajne nezaposlenosti, te stvaranja uvjeta za sticanje prvog radnog iskustva, samozapošljavanje tj. registraciju/pokretanje djelatnosti
Planirane aktivnosti:	- Sufinansiranje zapošljavanja kod poslodavaca i to nezaposlenih osoba iz ciljne grupe i omogućavanja sticanja prvog radnog iskustva - Sufinansiranje samozapošljavanja kroz pokretanje Start up biznisa - Sufinansiranje pripreme za rad kroz obuku, stručno osposobljavanje i usavršavanje - Sufinansiranje društveno korisnog rada
Programi/Mjere:	- Prvo radno iskustvo/Zapošljavanje mladih - Prilika za sve/ Periodično zapošljavanje/Zapošljavanje žena i drugih teže zapošljivih kategorija - Vaučer za posao - Javni radovi - Start up - Priprema za rad - Obukom do zaposlenja - Zapošljavanja Roma
Ciljne grupe:	- Mladi bez radnog iskustva - Dugotrajno nezaposlene osobe, žene - Osobe s invaliditetom, kao i radno sposobne osobe ometene u razvoju, djeca i supružnici osoba s invaliditetom od 60% i više - Demobilisani borci i djeca nezaposlenih demobilisanih boraca - Članovi porodica šehida/poginulih branilaca - Osobe dobi preko 40 godina - Članovi domaćinstva u kojem ni jedan član nije zaposlen - Romi - Samohrani roditelji, staratelji i hranitelji i njihova djeca, roditelji djeteta sa posebnim potrebama, bivši štićenici doma za nezbrinutu djecu - Žrtve nasilja, civilne žrtve rata, žrtve nasilja u porodici, liječeni ovisnici i dr.
Finansiranje:	Za realizaciju Programa u 2018. godini planirana su sredstva u iznosu od 72.785.645 KM⁶
Partneri u realizaciji:	Kantonalne službe za zapošljavanje, poslodavci, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH, Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i drugi zainteresirani subjekti

⁶ Dio sredstava u procijenjenom iznosu od 24.957.500 KM se donosi na sredstva kojima će se obezbijediti finansiranje nastavka realizacije ugovora zaključenih po mjerama aktivne politike zapošljavanja iz 2015., 2016. i 2017. godine a koji će se realizovati tokom narednog perioda i potencijalnih obaveza za koje se procjenjuje da će biti ugovorene do kraja 2017. godine.

6.2. PROFESIONALNA ORIJENTACIJA (PROFESIONALNO INFORMIRANJE, OBUKE ZA AKTIVNO TRAŽENJE POSLA I DR.)

U 2018. godini planirana je izrada standarda usluga karijerne orijentacije/ usmjeravanja u javnim službama za zapošljavanje u Federaciji BiH, čiji je cilj unapređenje i proširenje usluga za profesionalno informisanje učenika u osnovnim i srednjim školama, kao i proširenje i unificiranje radionica za tražioce zaposlenja.

U okviru unapređenja i proširenja usluga za profesionalno informisanje učenika u osnovnim i srednjim školama planirane su slijedeće aktivnosti: istraživanje i analiza profesionalnog informisanja i saradnje sa obrazovnim sistemom koje provode javne službe za zapošljavanje u Federaciji BiH; održavanje tematskih sastanaka sa predstavnicima obrazovnog sistema i obuka za zaposlenike javnih službi za zapošljavanje u ovoj oblasti; dopune i standardizacija postojećeg sistema profesionalnog informisanja; izrada i štampanje priručnika za provođenje profesionalnog informisanja.

Radi poboljšanja usluga individualnog i grupnog savjetovanja nezaposlenih osoba, planirane aktivnosti se odnose na: provođenje ispitivanje zadovoljstva korisnika klubova za traženje posla i centara za informisanje, savjetovanje i obuku; izmjene postojećih sadržaja radionica u skladu sa iskazanim potrebama korisnika; izradu i pilotiranje dvije nove radionice; održavanje tematskih sastanaka i provođenje obuka zaposlenika koji rade u klubovima za traženje posla i centrima za informisanje, savjetovanje i obuku; izrada kataloga radionica za nezaposlene osobe i štampanje edukativnog materijala.

Dodatno će se unaprijediti funkcionalnosti sadržaja web stranice www.abecedakarijere.ba, koja može biti jedinstveni izvor aktuelnih informacija o karijernoj orijentaciji.

Navedene aktivnosti su usklađene sa Strateškim pravcima razvoja karijerne orijentacije u Federaciji BiH za period 2015–2020. godina i smjernicama iz Doktrine rada javnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH.

Za realizaciju aktivnosti profesionalne orijentacije u 2018. godini planirana su sredstava u iznosu od 150.000 KM.

6.3. ZAJEDNIČKI PROGRAMI SA DRUGIM INSTITUCIJAMA I USTANOVAMA

6.3.1. PROJEKAT ZAPOSŁJAVANJA MLADIH U BOSNI I HERCEGOVINI (YEP)

U okviru Programa zapošļavanja mladih u Bosni i Hercegovini (YEP), koji finansira Švicarska agencija za razvoj i saradnju (SDC), a realizira njemačka konsultantska firma GOPA u saradnji sa javnim službama za zapošļavanje, pružat će se i dalje podrška razvoju novih usluga tj. metoda rada sa nezaposlenim osobama i poslodavcima u kantonalnim službama za zapošļavanje. Aktivnosti ovog projekta su velikim dijelom inkorporirane u aktivnosti Projekta podrške zapošļavanju koji podržava Svjetska banka, a koje su usmjerene na ispunjavanje utvrđenih rezultata tj. indikatora iz Projektnog dokumenta.

Za 2018. godinu, predviđeno je da se osim u službama za zapošļavanje Bosansko-podrinjsko, Hercegovačko-neretvanskog, Tuzlanskog, Zapadnohercegovačkog i Kantona Sarajevo, aktivnosti na obuci zaposlenika (po principu trening trenera) za rad sa korisnicima usluga (nezaposlenim osobama i poslodavcima) kroz primjenu novih metoda, kao i uspostavi i širenju reformskog paketa i sistema mjerenja učinaka u javnim službama za zapošļavanje u Federaciji BiH, izradi individualnih planova zapošļavanja u radu sa nezaposlenim osobama, te provođenju ispitivanja zadovoljstva korisnika usluga, postepeno prenose i na ostale službe za zapošļavanje u Federaciji BiH.

Također, u 2018. godini službe za zapošļavanje će implementirati nove savjetodavne usluge u radu osobama koje namjeravaju pokrenuti vlastiti biznis/Start up

6.3.2. PROJEKAT PODRŠKE ZAPOSŁJAVANJU U BOSNI I HERCEGOVINI

Projekat podrške zapošļavanju u Bosni i Hercegovini je podržan od Svjetske banke/Međunarodne banke za obnovu i razvoj. Vrijednost Projekta za Federaciju BiH je 25 miliona eura, a nosilac projekta je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Projekat sadrži dvije komponente i to: promocija zapošļavanja putem mjera aktivne politike zapošļavanja i posredovanja u zapošļavanju i podrška za sisteme upravljanja, monitoringa i komunikacije.

Cilj Projekta je poboljšanja ishoda zapošļavanja kao i jačanje kapaciteta i unapređenje performansi javnih službi za zapošļavanje u kontekstu savjetodavnih usluga za nezaposlene osobe, profiliranja nezaposlenih osoba i izrade individualnih planova zapošļavanja, posredovanja u zapošļavanju, prikupljanja informacija o slobodnim radnim mjestima i monitoringa mjera aktivne politika zapošļavanja.

Između ostalog, u četverogodišnjem periodu do 2020. godine kroz aktivnosti Federalnog zavoda za zapošļavanje i kantonalnih službi za zapošļavanje potrebno je zaposłiti 6.000 mladih i 15.000 drugih teže zapošļivih nezaposlenih osoba. U okviru procesa profiliranja, službe za zapošļavanje će trebati obuhvatiti 30.000 osoba kroz utvrđivanje stepena zapošļivosti i isto toliko osoba će trebati imati izrađen individualni plan zapošļavanja.

6.3.3. FINANSIRANJE PROJEKATA SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA I INSTITUCIJAMA

Većina zajedničkih projekata u vezi sa tržištem rada, zapošljavanjem i obukom, npr. programi stručnog osposobljavanja i usavršavanja, programi volontiranja, karijerne orijentacije, organiziranje konferencija, sajmovi i drugih događaja posvećenih ovoj oblasti, razvojni projekti iz sredstava Instrumenta za prepristupnu pomoć EU (IPA) – projekti prekogranične saradnje, jačanje institucija i slično, kao i projekti sa drugim organizacijama i institucijama, uključuju učešće zvaničnih institucija u finansiranju određenih komponenti projekata. Oblast zapošljavanja se u IPA II tretira u istom sektoru sa oblastima obrazovanja i socijalne politike. IPA II ima za cilj da se do 2020 doprinese učinkovitijem i inkluzivnijem tržištu rada, te se poseban značaj daje razvoju kapaciteta javnih službi za zapošljavanje i mjerama aktivne politike zapošljavanja.

Također, određeni projekti odvijaju se kroz bilateralnu ili multilateralnu saradnju, kako na domaćem palnu tako i u sklopu saradnje Bosne i Hercegovine sa drugim državama i međunarodnim tijelima, organizacijama i institucijama koji se odnose na oblast tržišta rada u širem smislu (obuka, zapošljavanje, poduzetništvo, obrazovanje odraslih, cjeloživotno učenje, pravna regulativa i dr.), gdje je Federalni zavod za zapošljavanje prepoznat kao značajan partner. Tako će u 2018. godini Federalni zavod za zapošljavanje, na principu učešća u finansiranju ili obezbjeđenja drugih resursa, a uz podršku domaćih i/ili međunarodnih donatora, zajednički realizirati projekte fokusirane na kategorije teško zapošljivih nezaposlenih osoba, na kategorije osoba koje nisu obuhvaćene pojedinačnim projektima iz ovog programa rada, kao i na projekte koji omogućavaju brzo, efikasno i efektivno djelovanje na tržištu rada u kontekstu zadovoljavanja potreba za zapošljavanjem odgovarajuće radne snage i razvoja njene konkurentnosti.

Planira se i nastavak pružanja podrške organiziranju sajmovi zapošljavanja u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, radi jačanja i promoviranja funkcije posredovanja u zapošljavanju i drugih usluga, te olakšavanja komunikacije između ključnih aktera na tržištu rada.

Za troškove učešća u sufinansiranju zajedničkih projekata sa drugim organizacijama i institucijama, a zbog povećanog interesa partnera na tržištu rada Federalni zavod za zapošljavanje planirao je za 2018. godinu sredstva u iznosu od 4.000.000 KM.

7. ANALIZA TRŹIŠTA RADA U FEDERACIJI BIH

U 2018. godini Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu sa zakonskim odredbama i strateškim opredjeljenjima, organizirati anketiranje poslodavaca odnosno ispitivanje tržišta rada, na odgovarajućem uzorku poslodavaca registriranih u Federaciji BiH.

Za provođenje navedene aktivnosti, koja će se provesti u saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje, koristit će se adekvatna metodoloških rješenja i raspoložive baze podataka iz prethodnih ispitivanja tržišta rada.

U cilju pružanja informacija o kretanjima na tržištu rada, na osnovu dobijenih rezultata izradit će se Izvještaj o provedenom ispitivanj tržišta rada. Navedeni rezultati o trendovima na tržištu rada kao i podaci iz segmenta širih socio-ekonomskih kretanja stvorili bi pretpostavku za sagledavanje postojećeg stanja i projiciranje daljih djelovanja u oblasti zapošljavanja, naročito u smislu usklađenosti obrazovanja i zahtjeva privrede, zatim projekcije potražnje za novom radnom snagom, znanjima i vještinama radnika, te projekcije otpuštanja radnika i sl.

Istovremeno, dobijeni rezultati iz ovog istraživanja mogu poslužiti i kao smjernice za provođenje adekvatnih mjera aktivne politike zapošljavanja.

U okviru provođenja aktivnosti analize stanja na tržištu rada i prezentiranja utvrđenih pokazatelja, planirano je održavanje okruglog stola/konferencije na kojoj će učešće uzeti relevantni partneri na tržištu rada iz vladinog, nevladinog i poslovnog sektora, tj. relevantna ministarstva, poslodavci, obrazovne institucije, međunarodni projekti, domaće nevladine organizacije, te međunarodne organizacije relevantne za sektor rada i obrazovanja, a sve s ciljem prezentiranja stanja u ovoj oblasti i identifikiranja ključnih elemenata za poboljšanje stanja.

U 2018. godini za analizu tržišta rada planirana su sredstva u iznosu od 30.000 KM.

8. MONITORING I EVALUACIJA

U 2018. godini Federalni zavod za zapošljavanje će unaprijediti segment monitoringa i evaluacije mjera aktivne politike zapošljavanja. Radi ocjene ukupnog učinka mjera na tržištu rada i unapređenja njihove efikasnosti provodit će se aktivnosti monitoringa i evaluacije uz primjenu odgovarajućih metodoloških rješenja. Izradit će se informacije o praćenju realizacije zadatih ciljeva za najmanje dva programa/mjere aktivne politike zapošljavanja i ocjeni efekata i učinkovitosti tih programa/mjera, uz podršku i tehničku pomoć domaćih subjekata i međunarodnih institucija (Svjetska banka, Projekat „Measure“ i dr.). U saradnji sa kantonalnim službama za zapošljavanje planiran je sistemski razvoj ovih aktivnosti u narednom periodu.

9. SARADNJA SA MEĐUNARODNIM INSTITUCIJAMA I ORGANIZACIJAMA

Federalni zavod za zapošljavanje će nastaviti ostvarivati kvalitetnu saradnju sa međunarodnim institucijama koje svoje djelovanje u Bosni i Hercegovini, između ostalog, fokusiraju i na oblast zapošljavanja, jačanje funkcija i institucionalnih kapaciteta javnih službi za zapošljavanje, tržišta rada općenito, karijerne orijentacije, socijalnog osiguranja, stručnog osposobljavanja, migracije radne snage, cjeloživotnog učenja i obrazovanja odraslih, jačanje ljudskih resursa, poduzetništva, razmjenu iskustava i dobrih praksi u regionalnom/EU kontekstu, i dr. Također, težit će se učešću u realizaciji aktivnosti kroz Instrument za pretpristupnu pomoć EU, te bilateralnu i multilateralnu saradnju.

U 2018. godini nastavit će se i aktivno učešće i/ili pružanje podrške u sklopu razvojnih programa i projekata međunarodnih institucija poput Međunarodne organizacije rada, Međunarodne organizacije za migracije, Razvojnog programa Ujedinjenih nacija, Evropske fondacije za obuku, Američke agencije za međunarodni razvoj, Švedske razvojne agencije, Švicarske razvojne kooperacije, Njemačkog društva za međunarodnu saradnju, Svjetske banke, Delegacije Evropske unije u BiH, Vijeća za regionalnu saradnju, UN Women i drugih internacionalnih i nacionalnih organizacija i razvojnih agencija.

10. JAČANJE KAPACITETA I STRUČNO USAVRŠAVANJE LJUDSKIH POTENCIJALA U FEDERALNOM ZAVODU ZA ZAPOSŁJAVANJE I KANTONALNIM SLUŽBAMA ZA ZAPOSŁJAVANJE

Federalni zavod za zapošljavanje će i u 2018. godini težiti razvoju kapaciteta ljudskih potencijala, te će se posebnim programom utvrditi teme, dinamika, obuhvat i termini edukacije radnika, kao i eventualni projekti i partneri s kojima će se izvoditi određena edukacija.

Edukacije, koje će se organizirati u okviru samostalnih aktivnosti, te međunarodnih projekata i saradnje, za zaposlenike Zavoda ali i kantonalnih službi za zapošljavanje, odnosit će se na sljedeće oblasti: obuka u oblasti informacijskih tehnologija, s posebnim fokusom na implementaciju novog jedinstvenog informacijskog sistema (JIS); obuka u oblasti finansija i računovodstva; pravna regulativa – zakonski okvir; analiza-ispitivanje kretanja na tržištu rada; poslovno-socijalne vještine u radnom okruženju; sticanje osnovnih kompetencija za implementaciju novog modela rada sa nezaposlenim osobama i poslodavcima; unapređenje sistema upravljanja učincima; projektni menadžment; evropske integracije; monitoring i evaluacija mjera aktivne politike zapošljavanja.

Dio edukacije će se izvoditi u okviru međuinstitucionalne saradnje sa stranim partnerskim institucijama i organizacijama kroz radne i ekspertske posjete i tehničku podršku međunarodnih projekata.

S ciljem efikasnijeg i efektivnijeg odvijanja procesa rada, a radi obuhvata većeg broja radnika i racionalizacije, obaveza je radnika koji učestvuju u procesu određene edukacije da stečena znanja prenose drugim radnicima.

Također, Federalni zavod za zapošljavanje će, u skladu sa svojim nadležnostima u okviru usklađivanja i koordinacije rada, informiranja i stručnog usavršavanja radnika kantonalnih službi za zapošljavanje, organizirati radno-edukativne sastanke radi osposobljavanja i usavršavanja, te razmjene znanja i iskustava s ciljem pružanja ujednačene i kvalitetnije usluge nezaposlenim osobama i poslodavcima.

11. JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM (JIS)

Prema Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, Federalni zavod za zapošljavanje je u obavezi da vodi i objedinjuje zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja koje su od interesa za Federaciju BiH, te da predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti.

Federalni zavod za zapošljavanje je u toku 2017. godine završio prvu fazu implementacije Jedinstvenog informacionog sistema, kako za Federalni zavod za zapošljavanje tako i za kantonalne službe za zapošljavanje i općinske biroa za zapošljavanje. Uvođenjem u produkciju Jedinstvenog informacionog sistema, novim Aplikativnim rješenjem stvorene su pretpostavke za nesmetan rad Federalnog zavoda za zapošljavanje i kantonalnih službi za zapošljavanje u Federaciji BiH, te sve funkcionalnosti potrebne za provođenje Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, broj: 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08), Pravilnika o evidencijama u oblasti zapošljavanja („Službene novine Federacije BiH“, 24/06), te druge zakonske i podzakonske propise koji definišu ukupne aktivnosti Sektora za zapošljavanje u FBiH. Potrebno je naglasiti da je, ovim funkcionalnim rješenjem obezbjeđeno jedinstveno aplikativno rješenje za sve subjekte u Federaciji BiH kako je zakonom i utvrđeno, čime će se postići daleko brža procedura prikupljanja i obrade podataka za potrebe kantonalnih službi za zapošljavanje i Federalnog zavoda za zapošljavanje.

U skladu sa planom implementacije JIS-a za 2018. godinu planirane su sljedeće aktivnosti:

- završeti proces migracije podataka i evidencija za one kantonalne službe za zapošljavanje koje nisu završile taj proces u 2017. godini;
- izvršiti nabavku dodatnih radnih stanica sa novim operativnim sistemom i novim MS office paketom za Federalni zavod za zapošljavanje, kantonalne službe za zapošljavanje i općinske biroa za zapošljavanje;
- obezbjediti tehničku podršku nabavljenih oradlovih proizvoda, i to Oracle softverskih licenci i Oracle hardware-a;
- obezbjediti održavanje aplikativnog rješenja novog sistema, izvještajnih mehanizama i mrežne opreme neophodne za nesmetano funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema;
- funkcionalno nadograditi aplikativna rješenja i izvještajne mehanizama novog JIS-a, po potrebi i po zahtjevima službi za zapošljavanje;
- obezbjediti nesmetano korištenje antivirusnog softvera putem obnavljanja licenci koje omogućavaju redovni update baze sigurnosnih postavki antivirusnog softvera;
- obezbjediti nesmetan rad Cisco mrežnih uređaja firewall+IPS i router-a putem lokalne tehničke podrške i obnavljanje licenci na ovim uređajima koji omogućavaju implementiranje sigurnosnih postavki na pomenutim uređajima;
- izvršiti nabavku agregata za potrebe server sobe u Federalnom zavodu za zapošljavanje;

- obezbijediti specijaliziranu tehničku podršku koja je potrebna zbog specifične kompleksne konfiguracije JIS-a (Oracle Exadata, Oracle Database Appliance-ODA Oracle VM);
- uvesti dokument menadžment sistem.

Također, u 2018. godini, bit će osigurana puna informatička podrška funkcionalnostima prilikom realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja.

12. INFORMIRANJE

U skladu sa Strategijom komuniciranja Federalnog zavoda za zapošljavanje 2015-2020 kojom su utvrđene osnovne smjernice za provođenje aktivnosti informiranja, u 2018. godini Federalni zavod za zapošljavanje će stremiti uspostavljanju kvalitetne i efikasne saradnje u komunikacijskom prostoru sa svim partnerima i korisnicima usluga putem suvremenih komunikacijskih kanala.

Aktivnosti informiranja bit će usmjerene ka osiguranju još kvalitetnije i efikasnije saradnje sa medijima i širom javnosti, a s ciljem što boljeg pozicioniranja Federalnog zavoda za zapošljavanje kao relevantne institucije u oblasti zapošljavanja i pouzdanog partnera na tržištu rada. Nastavit će se sa kontinuiranim poboljšanjem imidža u javnosti, tj. izgradnjom reputacijskog kapitala i povećanjem vidljivosti javnih službi za zapošljavanje kao savjetodavnih ustanova i posrednika u zapošljavanju.

Savremen pristup odnosima s javnošću podrazumijeva proaktivno djelovanje, što implicira redovno informiranje javnosti o aktivnostima i planovima Federalnog zavoda za zapošljavanje, i to redovnim objavljivanjem saopštenja, obavijesti i vijesti putem novinskih agencija, web portala www.fzzz.ba i socijalne mreže *Facebook*, te dostavljanja istih redakcijama štampanih i elektronskih medija. U cilju kvalitetno vođenih odnosa s javnošću organizirat će se konferencije za medije na kojima će biti prezentirane aktivnosti i planovi Federalnog zavoda za zapošljavanje, naročito povodom realizacije mjera aktivne politike zapošljavanja.

Također, radi adekvatne informiranosti stručne ali i šire javnosti o kretanjima na tržištu rada nastaviti će se sa objavljivanjem mjesečnog statističkog Biltena Federalnog zavoda za zapošljavanje, a planirani su i drugi oblici informiranja i statističkog izvještavanja na periodičnoj osnovi.

Predsjednik Upravnog odbora

Zlatko Hadžimerović

Broj: 01/1-49-8761-1/17

Datum: 1.11.2017. godine

